

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

II. Ecclesiae dirutae, & Episcopi trucidati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΕΥΣΕΒΙΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ,ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
τῆ βασιλείας,
Λόγος β΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ακίνη διαμείας λαθραίας, ἐπισκόπους ἀναγκάσας ἐν
Λίμασεια τῆ Πόντι.

Ως μὲν οὖν ὁ δηλωθεὶς ἐπὶ τὸν τῷ Θεο-
μαχῶν βυθὸν κατεκρημνίσθη ὅς ὢν ὁ Φ-
θαλμοῖς ἐπίδεδετῆς ἐπὶ τῆς δυσεβείας ὀλέ-
θρου, τῶν τὸν ζῆλον ἐπὶ κακῶ τῶ αὐτῆ με-
πῶν, τὸν κτ' χριστιανῶν διωγμὸν, ὡσπερ τινα
παλαι κατεβέβησμένῳ πυρὸς ἀκμὴν ἀνερί-
πτε, δεινότεραν ἢ οἱ πρόςθεν τὴν τῆς δυσε-
βείας ὀξυπύρον φλόγα, κτ' δηοῖα τις τῆρ δει-
νός, ἢ σκολιὸς ὄφεις περὶ ἐαυτὸν ἰλυσαμένῳ,
συμπετεχ ἀπειλῆς Θεομάχε πνέων, ἐπὶ μὲν
ἐν Ἐπρωφάνει δια τὸν Κωνσταντίνου φόβον,
ταῖς ἰσπ' αὐτὸν ἐκκλησίαις τῆ Θεῶ πολε-
μῶν ἐτόλμα κρύπτων δὲ τῆς κακίας τὸν ἰόν,
λαθραίας κτ' μερικῶς ἐποιεῖτο τὰς κατὰ τῶν
ἐπισκόπων συσκευὰς, ἀνηρείτο τε δι' ἐπιβελῆς
τῶν κατ' ἐθνοὺς δεχόντων, τῆς τῶν δοκιμω-
τάτας κτ' ἰσπ' αὐτῶν φόβου, ξενί-
ζων πρὸς ἡν, οἱ ἔδδ' ἐπὶ πῶσιε γνωσθῆναι, ταῦτ'
οὖν ἀμφὶ τὴν Ἀμασειαν Ἐ Πόντι κατερ-
γασθέντα, πᾶσαν ὑπεβολὴν ὠμότητ'
ὑπενηκόηεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Καθαρίσεις ἐκκλησιῶν, κτ' ἐπισκόπων κρηρῆται.

Εὐθα τῶν ἐκκλησιῶν, αἱ μὲν δὲ ὑφ' εἰς
ἑδάφος τῆτο δεύτερον μτ' τὰς πρώτας
καθηρῆντο πολιορκίας, τὰς δ' ἀπέλειον οἱ
κτ' τοπικῶς ἡγεμόνες, ὡς ἀν μὴ σωμαγοιτό τις
τῶν εἰσθότων, μὴ ἢ τῶ Θεῶ τὰς ἐνθέσμεκ
δοσὶ ὠπλητείας, σιωτελεῖας γδ' ἔχ ἡγεῖτο
ὑπερ' αὐτῆ ταύτας ὁ τὰ τοιαῦτε περὶ ἀτίων.

EUSEBII
PAMPHILIDE VITA BEATISSIMI
IMPERATORIS
CONSTANTINI,
LIBER SECUNDUS.

CAPUT I.

Occulta persecutio Licinii, & cædes Episcopo-
rum apud Amasiam urbem Ponti.

AD hunc modum suprascriptus Lici-
nius in impiorum barathrum præ-
ceps ruit: & quorum ob res impie ge-
stas exitium suis ipse oculis aspexerat,
eorum exemplum in suam ipsius perni-
ciam amulatus, persecutionem Chri-
stianorum, quasi flammam quandam
jam sopitam denuò excitavit; & multò
gravius quàm priores impietatis con-
flavit incendium. Ac primum quidem
tanquam mala bestia, & tortuosus qui-
dam serpens in seipsum convolutus, &
furorem atque hostiles adversus Deum
minas spiritans, Ecclesiis Dei sub Impe-
rio suo constitutis bellum palam infer-
re, ob Constantini metum minimè au-
sus est: sed improbitatis virus abscon-
dens, occultas insidias certis duntaxat
in locis adversus Episcopos compara-
vit; & ex his probatissimum quemque,
compositis per provinciarum Rectores
calumniis interfecit. Porro cædis illo-
rum modus, novus nec unquam antea
cognitus fuit. Certè quæ apud Ama-
siam gesta sunt, omnem crudelitatis
modum transcendunt.

CAPUT II.

Ecclesia diruta, & Episcopi trucidati.

Quam in urbe Ecclesiæ Dei, alia ite-
rum post priorem illam expugna-
tionem aquata sunt solo: alia clausæ à
Præsidibus provinciarum; ne quisquam
eorum qui eas adire consueverant, eo
conveniret, nève solemnem cultum
Deo exhiberet. Neq; enim qui hæc ju-
rebat, preces illic pro se fieri opi-
nabatur; scelerū scilicet conscientia in

cam opinionem adductus. Sed nos pro Constantino cuncta agere, ac divino Numini supplicare sibi persuaserat. At Praefides utpote assentatores atq; adulatores, cum rem gratam Imperatori facere se pro certo haberent, optimos quosque Ecclesiarum Antistites capitali supplicio addixerunt. Itaque viri qui nihil mali commiserant, absq; ulla causa abducebantur, & puniebantur perinde ac sicarii. Nonnulli novum quoddam mortis genus pertulerunt, corpore in multas partes frustatim conciso; & post atrox illud omnique tragico figmento horribilius spectaculum, ut piscibus cibum praeberent, in altissimum mare projecti. Posthac Dei cultores fugam denuo inire ceperunt. Iterum agrorum solitudines famulos Dei susceperunt. Quae dum ad hunc modum tyranno succederent, deinceps persecutionem adversus omnes Christianos excitare in animum induxit. Ac procul dubio voti sui compos exstitisset, nec ei quicquam obstitisset quominus rem ad exitum perduceret, nisi famulorum suorum Propugnator Deus, id quod futurum erat celerrime praeveniens, Constantinum famulum suum tanquam splendendum lucis jubat, in profunda caligine & in obscurissima nocte subito ostendisset, cumque quasi manu apprehensum has in partes perduxisset.

CAPUT III.

Quomodo Constantinus Christianorum causa quos Licinius persequi parabat, commotus sit.

Qui cum hujusmodi rerum nuntium ad aures suas perlatum, non amplius dissimulandum esse intelligeret, sobriae mentis vigorem collegit: & severitatem morum cum innata miscens clementia, iis qui opprimebantur auxilium ferre properavit; primum sanctumque facinus habendum esse judicans, cum uno e medio sublato totum fere hominum genus incolome servatur. Sic enim apud se reputabat; si ipse summa clementia uteretur, & hominis nulla miseratione digni miseretur, illi quidem nihil id profuturum, quippe qui a pravis moribus & institutis nullatenus discederet, quin potius rabiem adversus subditos intenderet: oppressis vero nullam amplius spem salutis relinquere. Haec Imperator cum apud se reputasset, iis qui in extremas calamitates incidissent,

Ασπειροῦσι φάτω τὸ λογισμὸν ἡμῶν, καὶ τὸν Κωνσταντῖνον πρέσβην πάντα ἡμᾶς, καὶ τὸν Θεὸν ἰλεῖσθαι πεπεισοῖσι δ' αὐτῶν θώπες οὐκ ἐπιβόλαις, τὰ φίλα πρέσβην τῶν δυσταγῶν πεισμῶν, τὰς δοκιμωτάτας τῶν ἐκκλησιῶν πατέρας κεφαλαιαῖς ὑπέβαλλον τιμωρίας. ἀπήγοντο ἢ σκολάζοντο ἀπερφεύσαντες τοῖς μαιφύνοις ὁμοίως, οἱ καὶ ἀμύνη καὶ ἀκότες ἤδη δέτινες καινοτέρων ὑπερβῶν τῶν βίβ τελευτήν, ξίφει τὸ σῶμα εἰς πολλὰ καὶ ταχέως ἐγγύμῳ τμήμασι. καὶ μὴ τὴν ἀπίστην ταύτην καὶ πάσης τραγικῆς ἀκοῆς φευκταῖα τὴν κόλασιν, θαλασσίους βυβόαις, ἐκθύσασθαι βροχῶν ῥιπήμῳ. φυλαῖ δὲ ἀνδρῶν ἔπι τῶν τοῖς, ὡς περὶ δὴ καὶ μικρὰ πρῶτον τῶν θεῶν ἔων ἐγίνοντο ἀνδρῶν καὶ πάλιν ἀγροῖ, καὶ παρ' ἐρημιῶν τῶν Θεῶν θεραπόδιαις ὑπερβῶν. ἵο. ἐπεὶ ἢ καὶ ταῦτα τῶν περὶ χρεῶν τῶν τρεῶν, λοιπὸν τὸν τέτων ἀνακίεθ' ὁμῶν ἔπι διανοίαν ἐβάλλετο ἕκαστοι τετραμῆς καὶ ἐδ' ἐν ἐμποδῶν ἡμῶν καὶ ἐπὶ οἱ ἐπὶ ἤδη χωρεῖν, εἰ μὴ φθάσας τὸ μέλλον ὁ τῶν κείων ὑπερμαχῶ, ὡς ἐν σῶτω καὶ κατὰ φωδ' ἐσάτη φωσῆρα μέγαν ἐξέλαμψετο αὐτῶν θεραπόντα Κωνσταντῖνον, ἐπὶ ταῖς χεραγωγίαις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ὅπως Κωνσταντῖνος ὑπερβῶν θεραπόδιαις μὴδ' ἐν ἐκκλησίαις.

Ος οὐκ ἐπ' ἀνεκτὸν εἶνα σπειροῦσιν τὴν εἰρημῶν ἀκολωτῶν σώφρανα σωμαλογισμὸν καὶ τὸ σερρόν τῶν τετραπῶν συμφῶν φιλανδρῶν κερασάμῳ, ἐπὶ τῶν ἀμύνη τῶν κατὰ πολεμῶν ἐσθ' ἐκείνη καὶ δ' εἰν εἶνα εὐσεβῆς καὶ ὁσον, ἐκποδῶν ἐναπισάμενον, τὸ πλείστον τῶν ἀνδρῶν διασπασάσθαι ἡμῶν πολλῆν γὰρ ἀπὸ χρωμένῳ φιλανδρῶν καὶ τὸν συμπαθείας ἀνάξιον ἐκείνῳ τῶ μὲν μὴδ' ἐν γίνεσθαι πλέον, τῆς τῶν κακῶν ἔπι τῶν εὐσεβῶν μὴδ' ἀμῶν ἀπαλαμπῶν ἐπαύξοντο ἢ μάλλον τὴν κατὰ τῶν ὑπερβῶν λύσαν. τοῖς δ' ὑπερβῶν κακαμῶν μὴδ' ἐμῶν ἐπὶ σωτηρίας ἐλπῖδα περὶ ταῦτ' ἐνοήσας ὁ βασιλεὺς, ἀνοπέθετας δεξιῶν ὀρέγειν σωτήριον τοῖς εἰς ἐχθρὰ κακῶν